

Związek Powiatów Polskich domaga się konkretnych prac nad opracowaniem i wdrożeniem nowego systemu dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

Obecnie obowiązujący system już dawno temu stał się niewydolny i niezapewniający dostatecznych środków na realizację wszystkich niezbędnych zadań publicznych. Jest to konsekwencją takich czynników jak:

- dokonywane przez minione kilkanaście lat zmian przepisów podatkowych dotyczących podatków dochodowych. Wprowadzane w systemie ulgi w równym stopniu dotyczą sektor samorządowy i rządowy; beneficjentem wzrostu podatków pośrednich – wynikającego z pozostawienia w rękach osób fizycznych i prawnych większej części dochodu – pozostaje natomiast jedynie strona rządowa;
- ciągle podnoszenie standardów realizacji usług publicznych. Poszczególne resorty posługując się argumentem troski o korzystających z poszczególnych usług przyjmują przepisy prawne, nie poczuwając się do obowiązku podniesienia dochodów podmiotów realizujących te usługi;
- arbitralne deklarowanie podwyżek dla poszczególnych grup zawodowych, wynagradzanych często z budżetów samorządowych;
- znaczący wzrost kosztów pracy, a także kosztów eksploatacyjnych – przekładające się również na drastyczny wzrost kosztów realizacji inwestycji;
- finansowanie zadań zleconych na poziomie niższym niż rzeczywiste koszty ich realizacji oraz brak standardów sposobu ich realizacji.

ZPP za niezbędne uważa:

- uniezależnienie przysługujących jednostkom samorządu terytorialnego udziałów w podatkach dochodowych od polityki podatkowej państwa. Sposobem na osiągnięcie tego celu może być wprowadzenie lokalnego podatku dochodowego (tzw. PIT komunalny). Alternatywnie jednostki samorządu terytorialnego powinny otrzymać dochody uzależnione od wysokości wpływów z podatku VAT i akcyzy;
- uznanie podatku od środków transportu za dochód własny powiatów. Obecnie podatek ten dotyczy wyłącznie pojazdów ciężkich, poruszających się przede wszystkim po drogach wyższej kategorii. Co więcej – to powiaty realizują przeważającą większość zadań związanych z rejestracją pojazdów, czy transportem drogowym;
- racjonalizowanie opłaty skarbowej. Powinna ona przysługiwać temu organowi, który określoną czynność urzędową wykonuje.

Propozycje ZPP nie oznaczają chęci pozbawienia gmin części dochodów. - *Uznajemy, że gminy powinny otrzymać rekompensatę w innych dochodach, przede wszystkim w podatku od nieruchomości i opłatach urbanistycznych. Ten pierwszy jest ukształtowany w sposób nieracjonalny – przyjmując taki sam maksymalny limit opodatkowania niezależnie od położenia nieruchomości i od jej uzbrojenia w media. Te drugie są z kolei uregulowane w sposób praktycznie uniemożliwiający ich skuteczny pobór. W ten sposób następuje prywatyzacja zysków z urbanizacji, zaś jej koszty są uspołeczniane. Uszczelnienie systemu podatków i opłat w tych dwóch obszarach wystarczyłoby z naddatkiem do pokrycia konsekwencji finansowych dokonanych zmian.* – czytamy w stanowisku podjętym przez Zgromadzenie Ogólne ZPP 3 kwietnia br.